

31 Μαΐου, 1989

[ΠΙΚΗΣ, Δστίς]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΥΔΟΥΝΑΡΗ,

Αιτητής,

v.

ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Καθ' ου η Αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 536/88)

---

Φορολογία — Φόρος Εισοδήματος — Έκπτωση δαπάνης από το φορολογητέο εισόδημα — Δαπάνη για θεραπεία από ασθένεια, που απειλούσε ζωή φορολογουμένου — Κατά πόσον εκπίπτει, ως γενομένη καθ' ολοκληρίαν και αποκλειστικά προς κτήση του εισοδήματος — Αρνητική απάντηση στο ερώτημα — Ο πρωταρχικός σκοπός της δαπάνης δεν ήταν η κτήση του εισοδήματος αλλ' η διάσωση της ζωής και η αποκατάσταση της υγείας του φορολογουμένου — Ο Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμος, 1961, όπως τροποποιήθηκε, άρθρα 11(1) και 13(ε). 5

Το μοναδικό ερώτημα στην υπόθεση αυτή ήταν κατά πόσον τα ιατρικά έξοδα, που υπέστη ο φορολογούμενος για να σώσει τη ζωή του (ΛΚ 13.000), εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημά του. Παρά τη συμπάθεια του Δικαστηρίου για τη θέση του αιτητή, η προσφυγή απορρίφθηκε. Η σχετική νομική αρχή, που οδήγησε στο αποτέλεσμα αυτό, προκύπτει επαρκώς από το ως άνω περιληπτικό σημείωμα. 15

*Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

Αναφερόμενες υποθέσεις: 20

*Norman v. Golder (Inspector of Taxes) [1945] 1 All E.R. 352,*

*Murgatroyd (Inspector of Taxes) v. Evans-Jackson* [1967] 1 All E.R. 881,

*Bentleys, Stokes & Lowless v. Beeson* [1952] 2 All E.R. 82,

5      *Georghiades v. Republic* (1972) 3 C.L.R. 157.

### Προσφυγή.

10      Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος με την οποία απερρίφθη αίτημα του αιτητή για αφαίρεση από το φορολογητέο εισόδημα του για τα έτη 1983 και 1984 ποσού εκ £13.000 που αντιπροσώπευε δαπάνη για μετάβασή του στο Ισραήλ και ιατρικά έξοδα.

15      Π. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

Γ. Λαζάρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τον Καθ' ου η αίτηση.

20      *Cur. adv. vult.*

25      ΠΙΚΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Η έκβαση της προσφυγής εξαρτάται από την απάντηση που θα δοθεί στο ερώτημα αν τα ιατρικά έξοδα που υφίσταται ο φορολογούμενος για να σώσει τη ζωή του εκπίπτουν από το φορολογητέο εισόδημα.

30      Ο Αντώνης Κουδουνάρης, ο αιτητής, προσβλήθηκε από κοπρώδη περιτονίτιδα και διάρροξη του εντέρου, κατάσταση που είχε θέση τη ζωή του σε κίνδυνο. Με τη συμβουλή των ιατρών του μεταφέρθηκε εσπευσμένα στο Ισραήλ για θεραπεία. Μετά από σειρά χειρουργικών επεμβάσεων, όπως έχει αναφερθεί, η κατάσταση του αντιμετωπίστηκε επιτυχώς και η υγεία του αποκαταστάθηκε. Η δαπάνη για τη μετάβαση του στο  
35      Ισραήλ και τα ιατρικά έξοδα ανήλθαν σε £13,000.-. Οι φορολογικές Αρχές απέρριψαν το αίτημα του για αφαίρεση του ποσού των £13,000.- από το φορολογητέο εισόδημα για τα έτη 1983 και 1984. Η εγκυρότητα των αποφάσεων αυτών είναι το επίδι-  
40      κο θέμα της προσφυγής.

Το εισόδημα του αιτητή προερχόταν από τη σύνταξη του, από -

(α) την Κεντρική Τράπεζα και

(β) τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις.

Παρόλο που αναγνωρίζεται ότι ο αιτητής είχε υποστεί τη 5  
δαπάνη των £13,000.- για να σώσει τη ζωή του, και δεν αμφι-  
σβητείται το ύψος της δαπάνης, το αίτημα για έκπτωση απορ-  
ρίφθηκε. Η θέση των φορολογικών Αρχών είναι ότι η δαπάνη  
δεν εκπίπτει για το λόγο ότι δεν έγινε καθ' ολοκληρία και απο-  
κλειστικά για την απόκτηση του εισοδήματος που αποτελούσε 10  
το αντικείμενο του φόρου, όπως προβλέπουν οι διατάξεις των  
άρθρων 11(1) και 13(ε) του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος  
Νόμου 1961 (όπως τροποποιήθηκε). Τα άρθρα 11(1) και 13(ε)  
απαγορεύουν την έκπτωση οποιουδήποτε ποσού εκτός αν η 15  
δαπάνη που αντιπροσωπεύει έγινε στην ολότητα της και απο-  
κλειστικά για τη κτήση του εισοδήματος το οποίο φορολογεί-  
ται. Στην αγόρευση του ο κ. Αγγελίδης παραδέχτηκε ότι το  
αίτημα είναι δύσκολο να συμβιβαστεί με τη φρασεολογία των  
σχετικών διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας (άρθρα 11(1)  
και 13(ε)), υπέβαλε όμως ότι η γραμματική ερμηνεία των σχετι- 20  
κών προνοιών του νόμου οδηγεί σε παράδοξα και άδικα απο-  
τελέσματα. Ενώ ο νόμος επιτρέπει εκπτώσεις για βιομηχανικές  
εγκαταστάσεις και μηχανήματα (plant and machinery) και την  
αφαίρεση, μέχρις ενός σημείου, ασφάλιστρων ζωής, εκ πρώτης  
όψης αποκλείει ιατρικά έξοδα για τη διάσωση της ανθρώπινης 25  
ζωής που αποτελεί προϋπόθεση για τη κτήση του εισοδήματος.

Το ίδιο αίσθημα αδικίας διακατείχε και το φορολογούμενο  
στην υπόθεση *Norman v. Golder (Inspector of Taxes)* [1945] 30  
1 All E.R. 352, λόγω της άρνησης των φορολογικών Αρχών να  
δεχθούν το αίτημα του για την αφαίρεση ιατρικών εξόδων στα  
πλαίσια καθορισμού του φορολογητέου εισοδήματος του. Ας  
σημειωθεί ότι και η αγγλική νομοθεσία περιορίζει τις εκπτώ-  
σεις σε ποσά τα οποία έχουν δαπανηθεί στο σύνολο τους και  
αποκλειστικά για την απόκτηση του εισοδήματος το οποίο 35  
φορολογείται (οι σχετικές πρόνοιες της κυπριακής φορολογι-  
κής νομοθεσίας έλκουν την προέλευση τους και διαπνέονται  
από την ίδια φιλοσοφία όπως και οι αντίστοιχες της αγγλικής  
νομοθεσίας). Το αγγλικό Εφετείο έδειξε κατανόηση, όπως ανα-  
φέρεται στην απόφασή του, για τα αισθήματα του φορολογου- 40  
μένου, υπέδειξε όμως ότι το έργο του Δικαστηρίου περιορίζε-  
ται στην εφαρμογή του νόμου και ότι οι ρητές διατάξεις της

νομοθεσίας καθιστούσαν την παροχή έκπτωσης για ιατρικά έξοδα αδύνατη. Τα ιατρικά έξοδα δεν έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την απόκτηση του εισοδήματος αλλά γίνονται και προς όφελος της ανθρώπινης ύπαρξης· ούτε μπορεί η ανθρώπινη

5

εγκαταστάσεις και μηχανήματα. Παρόμοια ήταν η προσέγγιση του αγγλικού δικαστηρίου στην υπόθεση *Murgatroyd (Inspector of Taxes) v. Evans-Jackson* [1967] 1 All E.R. 881). Όπως επισημαίνει ο ROMER, L.J., στην υπόθεση *Bentleys, Stokes & Lowless v. Beeson* [1952] 2 All E.R. 82 at 84, 85, ο όρος “wholly” (καθ’ολοκλήρεια) αναφέρεται στο ύψος του ποσού το οποίο έχει δαπανηθεί, ενώ η σημασία του όρου “exclusively” (αποκλειστικά), είναι σαφής και ανα-ντίλεκτη ως προς τη φύση των δαπανών για τις οποίες επιτρέ-πεται η έκπτωση.

10

15

Οι ίδιες αρχές έγιναν δεχτές και από τον Έντιμο Δικαστή Α. Λοΐζου, τώρα πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου, στην υπό-θεση *Lefkos P. Georghiades v. Republic* (1972) 3 C.L.R. 157,- υπόθεση η οποία αφορούσε, μεταξύ άλλων, τις διεκδικήσεις του αιτητή για έκπτωση νομικής δαπάνης που είχε υποστεί για την υπεράσπιση του σε πειθαρχική δίωξη. Αφού τόνισε ότι προϋπόθεση για την έκπτωση αποτελεί ο σκοπός της δαπάνης, κατά πόσο έγινε εξ’ ολοκλήρου και αποκλειστικά για τη κτήση του εισοδήματος, παρατήρησε:

20

25

“ As in the case of medical expenses incurred by someone, there are other considerations besides preserving his earning capacity that cause a person, that faces disciplinary or criminal proceedings connected with his employment, to incur expenses for his defence....”.

30

(p. 169).

Καταλήγω με τη διαπίστωση ότι το άρθρο 11(1) επιτρέπει μόνο έκπτωση για δαπάνη που γίνεται στο σύνολο της και απο-βλέπει αποκλειστικά προς απόκτηση του εισοδήματος που αποτελεί το αντικείμενο της φορολογίας. Το άρθρο 13(ε) δια-σαφηνίζει τη θέση αυτή πέραν από κάθε πιθανότητα αμφιβο-λίας. Το ποσό των £13,000.έγινε για να διασωθεί η ζωή του φορολογουμένου, η διάσωση της ζωής και η αποκατάσταση της υγείας του αιτητή αποτελούσαν την πρωταρχική επιδίωξη του ανεξάρτητα από την εισοδηματική του ικανότητα ή ευχέρεια.

35

40

Συνεπώς η δαπάνη δεν έγινε αποκλειστικά για τη κτήση του εισοδήματος που ήταν το αντικείμενο της φορολογίας.

Η αίτηση απορρίπτεται. Η επίδικη απόφαση βεβαιώνεται στο σύνολο της βάσει των διατάξεων του άρθρου 146.4(α) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα. 5

*Η αίτηση απορρίπτεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*